

บรรณานุกรม

ภาษาไทยหนังสือ

การศาสนา, กรม. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา 2520.

..... พระพุทธศาสนากับการศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
2513.

ก้อ สวัสดิทานิชย์. "จริยธรรมในสังคมไทย." ใน รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมปัจจุบัน.
กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2522.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว.๐. ธรรมะกับคึกฤทธิ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สยามรัฐ.
2526.

จรรยา คุณมี. การสอนสังคมศึกษา. กาลสินธุ์ : โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์, 2520.

ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. หลักการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
2524.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนากำลังคนในการพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529). กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2524.

ธนู แสงศักดิ์. "พระพุทธศาสนาในทศวรรษใหม่." การประเมินผลหลักสูตรด้านการสอน.
กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.

นิมมวล ทศวัฒน์ และศักดิ์ศรี ปาณะกุล. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา ED 317 Teaching
of Social Studies in Secondary School. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, เม.ล.๐๐. "ประมวลข้อความ เกี่ยวกับจริยศึกษาจากบุคคลและบทความ
จากหนังสือ." รายงานการสัมมนาว่าด้วยจริยศึกษา ณ ศาลาสันติธรรม พ.ศ. 2504-
2505. พระนคร : กองเผยแพร่การศึกษา, 2505.

บรรเทา กิตติศักดิ์. จริยธรรมทางการศึกษา. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (อัสสัมชัญ), 2527.

_____ . "แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย."
เอกสารประกอบการอบรมผู้ให้การอบรมครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา-
ตอนปลาย. วันที่ 21 - 25 เมษายน 2529. ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ,
กระทรวงศึกษาธิการ, 2529.

ปฏิพัทธ์ สุวรรณศรี. "การวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนา." รายงานสรุปการอบรม
บุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสังคมศึกษา ในส่วนที่ว่าด้วยพระพุทธศาสนา ระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น. ศูนย์พัฒนาหลักสูตร, กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ,
2528.

ประคอง กรรณสูตร. สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2525.

ประทีป สยามชัย. สารัตถทางสังคมวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตร, 2526.

พนัส ทันทนาภินทร์. "การสร้างจริยธรรมให้นักเรียน." เอกสารการอบรมวิจัยปฏิบัติการ
ครั้งที่ 7. กองวิจัยทางการศึกษา, กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.

พรณี ช. เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อัมรินทร์การพิมพ์,
2528.

พระเทพวิสุทธิเมธี (พุทธทาสภิกขุ) . ธรรมะสำหรับครู . พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2529.

พระธรรมญาณมุนี . แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
2523.

พระโสภณคณาภรณ์ . ส่องสิ่งสงสัย . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศิwap, 2528.

_____ . (ระแบบ วิติญาโณ) . พระพุทธานามิคุณคำต่อสิ่งคมอย่างไร . กรุงเทพฯ
มหานคร : อัมรินทร์การพิมพ์, 2520.

ราชบัณฑิตยสถาน . พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษร
เจริญทัศน์ 2525.

วสิน อินทสระ . พุทธรวิธิในการสอน . กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์มหามงกุฎราชวิทยาลัย, 2524.

วิเวก ปางพุทธิพงศ์ . "คำกล่าวเปิดการอบรม." รายงานสรุปการอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการ
ใช้หลักสูตรสังคมศึกษา ในส่วนที่ว่าด้วยพระพุทธานามิคุณ คำต่อสิ่งคมอย่างไร .
ศูนย์พัฒนาหลักสูตร . กรมวิชาการ . กระทรวงศึกษาธิการ, 2528.

วิชาการ, กรม . แนวทางการพัฒนาจริยธรรม . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.

_____ . หลักสูตรวิชาสังคมศึกษา . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.

_____ . แผนการสอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา วิชาพระพุทธานามิคุณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่มที่ 1.
2529.

ศิลปากร, กรม . ประชุมเพลงยาวฉบับหอสมุดแห่งชาติ . พระนคร : คลังวิทยา, 2507.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2521.

____. หลักสูตรสังคมศึกษา พระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.

สงบ ลักษณะ. "การวัดผลและประเมินผลจริยธรรมไทย." การประเมินหลักสูตรด้านคุณลักษณะ.
กองวิจัยทางการศึกษา, กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.

สังวร พรหมเสน. หลักสูตรพระพุทธศาสนา : เถรวาท - มหายาน. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.

สำโรช บัวศรี. สำโรช บัวศรีกับการศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรือง
ศาสนการพิมพ์, 2528.

เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. สำนักงาน. ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธ. กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2528.

สมน อมรวิวัฒน์. การสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์
ตรีธรรมสาร, 2528.

สุนทร สุนันทชัย. เทคนิคและวิธีสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : สหบัณฑิตการพิมพ์, 2514.

สมทรง บุญญฤทธิ์. คู่มือการสอนศีลธรรม. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักหนังสือธรรมบูชา, 2523.

สมพร เทพสิทธิ์า. คู่มือจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : ดำรงการพิมพ์, 2520.

บทความ

จำนงค์ ทองประเสริฐ. "ปรัชญาในการสอนศีลธรรม." ประชากรศึกษา 2 (กันยายน 2518) :

ดวงเดือน พันธุนาจิน. "การส่งเสริมจริยธรรมแก่นักเรียน : อุดรหน้าที่ของครูทุกฝ่ายใน
โรงเรียน." วารสารแนะแนว 18, 93 (มิถุนายน - กันยายน 2527) : 11 - 17.

ทศนา แคมมณี. "การสอนกลุ่มสัมพันธ์ในโรงเรียน." วิทยาสาร 23 (ธันวาคม 2521) :
16 - 17.

นิรนาม. "พุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ." มิตรครู 31 (กรกฎาคม 2526) : 50 - 53.

พระบรมราชาบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. มิตรครู 2 (มกราคม 2522) : 15.

พระพยอม กัลยาโณ. "การใช้สื่อการสอนจริยธรรมอย่างไรจึงจะดี." วารสารการศึกษานอก
โรงเรียน 21, 118 (กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2527) : 24 - 27.

พระราชวรมุณี. "พุทธวิธีในการสอนในทัศนะของพระราชวรมุณี." สุนาคต (22 - 28 ตุลาคม-
2526) : 48 - 50.

พระโสภณคณาภรณ์. "ตั้งวัยรุ่นให้เข้าวัดเข้าวาให้ซาบซึ้งในรสพระธรรม." มติชนรายวัน
(28 พฤษภาคม 2528) : 16.

เมธี ปิลันธนานนท์. "การสอนจริยศึกษาในโรงเรียน." ครูปริทัศน์ 7 (มกราคม 2525) :
55 - 59.

สิริมงคลโล ภิกขุ. "หลักธรรมในพระพุทธศาสนาในหลักสูตร เม.ป.ล.ปลาย." สารพัฒนาหลักสูตร
(พฤษภาคม 2529) : 3 - 19.

สุทธิพงศ์ ตันตยาพิศาลสุทธิ. "เหตุผลที่รัฐบาลสมควรบรรจุหลักสูตรทางพระพุทธศาสนาเป็นวิชา
บังคับในสถาบันการศึกษาของชาติทุกระดับ." สารพัฒนาหลักสูตร 37 (เมษายน
2528) : 12 - 17.

สมจิตร วัฒนคลอง. "สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการปลูกฝังจริยธรรม." ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์

1 (มิถุนายน 2528) : 9 - 19.

อดิศักดิ์ ทองบุญ. "การสอนจริยศึกษาแก่เด็ก." ครูปริทัศน์ (ฉบับความรู้เกี่ยวกับเด็ก 2522) : :

60 - 62.

เอกสารอื่น ๆ

กมล อดุลพันธุ์. "การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรมในชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

กาญจนา เวชยนต์. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนจริยศึกษาของครูสังคมศึกษา

และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

ชูชาติ นพพลกิ้ง. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มวิชาปรัชญาและศาสนาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัยครู." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

เชาวฤทธิ์ จง เกษภณ. "ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชา

พระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชา

มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ญาดาพนิต พิณกุล. "การสำรวจมิตินกระบวนการสร้างสรรค์จริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา

ตอนต้นในแหล่งชานเมืองของกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.

นภาพร เมษรักษาวนิช. "ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียน ทักษะคิดในการเรียนกับสัมฤทธิ์ผล

ในการเรียน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

นิภา เลือ่ก้อน. "การเปรียบเทียบสัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่างโปรแกรมวิทยาศาสตร์กับโปรแกรมศิลป." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

นงลักษณ์ จันทร์แสนโรจน์. "ปัญหาการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

ประดิษฐ์ พรหม เสนา. "การนำวิธีสอนในสมัยพุทธกาลมาใช้สอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ปราณี วิรุทธวนิชย์. "การสอนศีลธรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

พรเลขา ตูลารักษ์. "การสอนวิชาศีลธรรมในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

พรทิพย์ สิงห์โตทอง. "การวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น "เรื่องพระพุทธศาสนา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

เพ็ญจันทร์ ภูประเสริฐ. "การสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

เพ็ญศรี เจริญชาศรี. "การสำรวจมิติกระบวนการสร้างสรรค์จริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในย่านการค้าของกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.

รัตนา ภมร. "การสอนศีลธรรมในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญของ โรงเรียนในจังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2513." วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

วิชากร, กมล. "การประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ศีลธรรม พุทธศาสนา จริยธรรมและประวัติศาสตร์ไทย." กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.

_____. "พฤติกรรมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา. ด้านการปลูกฝังจริยธรรม ในห้องเรียน." กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.

วิระวรรณ อามระดิษ. "ความคิด เห็น เกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

วันดี วัฒนาประสิทธิ์. "ปัญหาการสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

ศิริพร ลิริวิวัฒน์. "ความเชื่อในพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต แทรกซึมของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ จังหวัดอุบลราชธานี." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.

สมบูรณ์ ไพธีงาม. "การสำรวจมิตិกระบวนสร้างสรรค์จริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น ในแหล่งค้อยพัฒนาของกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.

สุคา ชินะวานิช. "ปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของครูผู้สอนและนักเรียนมัธยม ศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

สุนัย อยู่สุข. "การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา และความประพฤติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 11 ปีการศึกษา 2526." วิทยานิพนธ์ปริญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2529.

สันทัต สินธุพันธ์ประทุม. "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ความเชื่อและการปฏิบัติตามพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชัยภูมิ." วิทยานิพนธ์ปริญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

ภาษาต่างประเทศ

Basabe, Fernando M. Japanese Youth Confronts Religion. Charls E. Tuttle Company, Inc., 1967.

Gene, Glass V. and Stanley, Julian C. Statistical Methods in Education and Psychology. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1970.

Articles

Collie, William E.L and Apt, Madeline H. "Attitude of Secondary School Students Toward Religion Studies Course." Educational Leadership Vol. 35, No. 7, (April 1978) : P. 547-550.

Haslam, Warren L. and Brown, William F. "Effective of Study Skill Instruction of High School." The Journal of Education, 59 (February 1968) : P. 223-226.

Other Materials

Carter, Duane James. "A Comparative Study of Two Training Programs in Florida for Delinquent Youths : Eckerd Wilderness Camping and State Training Schools." Dissertation Abstracts International. Vol. 41 (July 1980) : P. 197 A.

Du-Preez, Ingram Frank. "Moral and Religious Program and Attitudes as Expressed by students in Seventh - day Adventist Academies in The United States and Canada." Dissertation Abstracts International. Vol. 38, No. 6 (December 1977) : P. 3400 A. - 3401 A.

Lechiara, Francis J. "An Investigation of the Moral Generating Power of Catholic Schools in the Archdiocese of Miami." Dissertation Abstracts International. Vol. 31 (March 1971) P . 5866 A.

Menitiff, Michael Norman. "A Comparison Study of Moral Development in Jewish Religions School Setting." Dissertation Abstracts International. Vol. 38 (December 1977) : P. 3396 A. - 3397 A.

Wallian, Gloria Jane. "Learning Disabilities Religions Training and Moral Judgment of Junior High School Boys." Dissertation Abstracts International. Vol. 38 (June 1978) : P. 7276 A.

Whiteman, Raymond Gerard. "An Analysis of the Relationship Between Selected Interpersonal and Institutional Variables and the Value System of Youth." Dissertation Abstracts International. Vol. 34, No. 5 (November 1973) : P. 2410 A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรเทา กิตติศักดิ์ รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
2. ดร.สงบ ลักษณะ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ
3. นางธนาลัย สุขพัฒน์ธี ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ
4. นางสาวมาลี ไตสกุลศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
5. นายศุภกิจ แก้วผสม โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์)
กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข.

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร

โรงเรียนรัฐบาล ในเขตการศึกษา 11 จำนวน 11 โรงเรียน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้คือ

1.	โรงเรียนบุญวัฒนา	อำเภอเมือง	จังหวัดนครราชสีมา
2.	โรงเรียนประทาย	อำเภอประทาย	จังหวัดนครราชสีมา
3.	โรงเรียนโนนสูงศรีธานี	อำเภอโนนสูง	จังหวัดนครราชสีมา
4.	โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล	อำเภอเมือง	จังหวัดชัยภูมิ
5.	โรงเรียนจัตุรัสวิทยาการ	อำเภอจัตุรัส	จังหวัดชัยภูมิ
6.	โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม	อำเภอเมือง	จังหวัดบุรีรัมย์
7.	โรงเรียนพุทไธสง	อำเภอพุทไธสง	จังหวัดบุรีรัมย์
8.	โรงเรียนสุรวิทยาคาร	อำเภอเมือง	จังหวัดสุรินทร์
9.	โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์	อำเภอจอมพระ	จังหวัดสุรินทร์
10.	โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย	อำเภอเมือง	จังหวัดศรีสะเกษ
11.	โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา	อำเภอกันทรลักษณ์	จังหวัดศรีสะเกษ

ภาคผนวก ก.

ที่ ทม 0302/

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท 10500

7 มกราคม 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย นายกิตติศักดิ์ รัตนจันทร์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบความคิด เห็น เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมลสิทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียน เชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ถาวร วัชรภักย์

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 210895-9

ภาคผนวก ง.

ที่ ทม 0309/544

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10500

19 มกราคม 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างวิทยานิพนธ์
2. แบบสอบถาม
3. รายชื่อโรงเรียน

เนื่องด้วย นายกิตติศักดิ์ รัตนจันทร์ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมลิตี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ของโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 11 จำนวน 11 โรงเรียน ในสังกัดกรมสามัญศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายกิตติศักดิ์ รัตนจันทร์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ถาวร วัชรากัญ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9

ภาคผนวก เจ.

ที่ ศธ 0806/0975

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

27 มกราคม 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน

ด้วย นายกิตติศักดิ์ รัตนจันทร์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา" ในการนี้นิสิตมีความประสงค์จะแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ของโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 11 จำนวน 11 โรงเรียน ในสังกัดของกรมสามัญศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัย

กองการมัธยมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าการทำงานวิจัยดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจนำผลของการวิจัย ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งจัดหาเทคนิควิธีการสอนวิชาพระพุทธศาสนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สมควรให้การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ธานี สมบูรณ์บุรณะ

(นายธานี สมบูรณ์บุรณะ)

หัวหน้าฝ่ายบริหารโรงเรียน 1 รักษาการในตำแหน่ง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

กองการมัธยมศึกษา

โทร. 2811392

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

21 มกราคม 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่รัก

ด้วยข้าพเจ้า นายกิตติศักดิ์ รัตนจันทร์ เป็นนิสิตปีที่ 2 สาขาการสอนสังคมศึกษา
ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความประสงค์ที่จะทำการวิจัยเรื่อง
"การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผน
การเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา" เพื่อนำผลการวิจัย
ครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การวิจัยครั้งนี้ต้องอาศัยข้อมูลจากความคิดเห็นของนักเรียน จึงขอความ
ร่วมมือจากนักเรียนในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงในแบบสอบถามที่ส่งมานี้ทุกข้อโดย
ไม่ต้องเขียนชื่อของนักเรียน คำตอบของนักเรียนจะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ข้าพเจ้าขอรับรอง
ว่าจะไม่เปิดเผยคำตอบของนักเรียนให้ผู้อื่นทราบ

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

กิตติศักดิ์ รัตนจันทร์

(นายกิตติศักดิ์ รัตนจันทร์)

ภาคผนวก ฉ.

แบบสอบถาม การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียน
สังคมศึกษา - ภาษา

แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

เรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา"

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับวิชา
พระพุทธศาสนาระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์
กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ดังนั้นจึงไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ขอได้โปรดตอบแบบสอบถาม
เกี่ยวกับความคิดเห็น เหล่านี้ให้ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง
การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ข้อมูลที่ได้นี้ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ จะนำเสนอข้อมูลเป็นผลรวมของกลุ่มบุคคล
ไม่นำเสนอเป็นรายบุคคลหรือรายโรงเรียน ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามจึงไม่ต้องเขียนชื่อ นามสกุล
ในแบบสอบถามแต่ประการใด
3. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 เป็นข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นข้อมูล เกี่ยวกับระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
 - ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลทั่วไป หรือข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา

ตอนที่ 1

สถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเพียง 1 คำตอบ หรือมากกว่า 1 คำตอบในข้อความที่วงเล็บไว้ท้ายข้อความว่า "เลือกตอบได้หลายคำตอบ"

1. เพศ	() 11. ชาย	() 12. หญิง	
2. อายุ	() 11. 14 - 15 ปี	() 12. 16 - 17 ปี	
	() 13. 18 - 19 ปี	() 14. มากกว่า 19 ปีขึ้นไป	
3. นับถือศาสนา	() 11. พุทธ	() 12. คริสต์	
	() 13. อิสลาม	() 14. อื่น ๆ โปรดระบุ	
4. กำลังเรียนในระดับชั้น	() 1. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	() 12. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	
	() 3. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6		
5. กำลังเรียนในแผนการเรียน	() 1. แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์		
	() 2. แผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา (ศิลป-ภาษา)		
	() 3. อื่น ๆ โปรดระบุ		
6. กิจกรรมที่เคยร่วมเกี่ยวกับพุทธศาสนา	() 1. เป็นสมาชิกชุมนุมพุทธศาสนาของโรงเรียน		
	() 2. เข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติธรรมที่วัด เป็นครั้งคราว		
	() 3. ไม่เป็นสมาชิกและไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาใด ๆ		
	() 4. อื่น ๆ โปรดระบุ		

สำหรับผู้วิจัย

บัตรใบที่ 1

1-3

() 4

() 5

() 6

() 7

() 8

() 9

7. นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายว่า () 10
- (เลือกตอบได้หลายคำตอบ)
- () 1. เป็นวิชาที่น่าสนใจ
- () 2. เป็นวิชาที่ล้าสมัย
- () 3. เป็นวิชาที่นำไปเพื่อหน่าย
- () 4. มีกิจกรรมมากเกินไป
- () 5. มีหน่วยการเรียนน้อยเกินไป
- () 6. เป็นส่วนหนึ่งของข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย
- () 7. สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้
- () 8. มีภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตทำให้เข้าใจยาก
- () 9. มีคุณค่าและเป็นหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจช่วยให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ
- () 10. จำใจเรียนเพราะถือว่าควรรู้เรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนาบ้าง
- () 11. เรียนยากเพราะเป็นนามธรรมและเนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ
- () 12. อื่น ๆ โปรดระบุ
8. ถ้าโรงเรียน "ไม่บังคับ" ให้เรียนวิชาพระพุทธศาสนา นักเรียน () 11
- () 1. เรียน () 2. ไม่เรียน
9. นักเรียนคิดว่าผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาควรเป็น () 12
- () 1. ครู - อาจารย์หมวดสังคมศึกษา
- () 2. ครูที่สนใจ มีความถนัด และมีประสบการณ์
- () 3. อุบาสก อุบาสิกา ผู้ทรงคุณวุฒิและประสบการณ์
- () 4. พระภิกษุ

ตอนที่ 2

ข้อมูล เกี่ยวกับความคิดเห็น เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง ไปสดอ่านและพิจารณาข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับ

ความคิดเห็นของท่าน เพียงข้อเดียวเท่านั้น จากคำตอบที่กำหนดไว้ 4 ระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น

ความหมาย

4	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่ระบุ
3	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความที่ระบุ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ระบุ
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่ระบุ

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	4	3	2	1
๐. ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาจัดกิจกรรม การเรียนการสอนน่าสนใจ.....				
๑๐. จำนวนหน่วยการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดให้ เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา				
๑๑.				

จุดประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จุดประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกำหนดไว้ในหลักสูตร
ดังนี้คือ

1. เพื่อเสริมความรู้พระพุทธศาสนาของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ให้ที่เป็นอยู่ในสภาพปัจจุบัน
2. เพื่อให้นักเรียนทราบพุทธประวัติ พุทธกิจ พุทธจริยา และพระพุทธานุภาพที่สำคัญต่อจาก
ความรู้ตามหลักสูตรเดิม
3. เพื่อให้นักเรียน เข้าใจหลักธรรมและสาระสำคัญของพระพุทธศาสนา สามารถมองเห็น
ภาพรวมของพระพุทธศาสนา
4. เพื่อให้นักเรียนทราบ เรื่องสำคัญเกี่ยวกับพระสงฆ์ในประเทศไทย เพื่อประโยชน์ในการ
อนุรักษ์พระพุทธศาสนา
5. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ เปรียบ เทียบหลักธรรมในพระพุทธศาสนากับหลักการ
ทางวิทยาศาสตร์ได้
6. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาในการดำเนินชีวิต พัฒนา
ตนเอง และประเทศชาติ
7. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำหลักธรรมไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

จากจุดประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนาที่กล่าวแล้วนี้ ขอให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อ
จุดประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนาตามข้อต่าง ๆ ในตารางที่กำหนดให้ดังนี้ คือ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	4	3	2	1	
<u>ด้านจุดประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนา</u>					
1. จุดประสงค์ของวิชา เหมาะสมกับสภาพและ ความต้องการของสังคมปัจจุบัน					() 13
2. จุดประสงค์ของวิชาช่วยให้นักเรียน เป็นคน มีเหตุผล					() 14
3. จุดประสงค์ของวิชาส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักแก้ปัญหาได้ดี					() 15
4. จุดประสงค์ของวิชาสอดคล้องกับ เนื้อหา วิชา					() 16
5. จุดประสงค์ของวิชาระบุไว้ชัดเจน นักเรียนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางใน การเรียนรู้ได้					() 17
6. จุดประสงค์ของวิชาสามารถนำไปประยุกต์ ใช้กับการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้					() 18
7. จุดประสงค์ของวิชาสอดคล้องกับ ความ ต้องการของนักเรียน					() 19
8. จุดประสงค์ของวิชาส่งเสริมให้นักเรียน พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง					() 20
9. จุดประสงค์ของวิชา เป็นแนวทางในการ วัดผลและประเมินผล เพื่อพัฒนาการทั้ง ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติ ตามหลักคุณธรรมของนักเรียน					() 21

ข้อความ	ระดับความคิด เห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
	4	3	2	1	
ด้าน เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา					
1. เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ของวิชาที่กำหนดไว้					() 22
2. เนื้อหาวิชาส่งเสริมคุณภาพในการดำรง ชีวิตในเรื่องคุณธรรมและศีลธรรมที่ดีงาม					() 23
3. เนื้อหาวิชาอธิบายถึงหลักธรรมในพระ พุทธศาสนาที่นักเรียนสามารถนำไป เป็น แนวทางในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน					() 24
4. เนื้อหาวิชามีส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และตัดสินใจปัญหาปัจจุบันได้โดย ใช้พื้นฐานทางพระพุทธศาสนา					() 25
5. เนื้อหาวิชาให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พุทธประวัติอย่างชัดเจน					() 26
6. เนื้อหาวิชาให้ความรู้ความเข้าใจพุทธคุณ พุทธจริยา และพิธีกรรมทางศาสนาอย่าง ถูกต้องชัดเจน					() 27
7. เนื้อหาวิชาช่วยส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติ ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาได้					() 28
8. เนื้อหาวิชาช่วยส่งเสริมค่านิยมและทัศนคติ ที่ดีในทางพระพุทธศาสนา					() 29
9. เนื้อหาวิชาเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้ดี					() 30

ข้อความ	ระดับความคิด เห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	4	3	2	1	
110. เนื้อหาวิชามีความ เหมาะสมกับวัยและ ระดับชั้นของนัก เรียน					() 31
111. เนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ เดิมของนัก เรียน					() 32
112. เนื้อหาวิชาให้ความรู้พื้นฐานที่เป็นประโยชน์ ต่อการเรียนในระดับอุดมศึกษา					() 33
113. เนื้อหาวิชามีการยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ ให้นักเรียน เกิดความรู้ความ เข้าใจอย่าง ชัดเจนและ เกิดภาพพจน์ที่ถูกต้อง					() 34
114. เนื้อหาวิชามีความทันสมัยและสอดคล้อง กับเหตุการณ์ปัจจุบัน					() 35
115. เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ของนัก เรียน					() 36
116. เนื้อหาวิชา เสนอคำอธิบายและข้อ เสนอแนะ ในการปฏิบัติให้นักเรียนสามารถ ปฏิบัติตามได้ง่าย.....					() 37
117. เนื้อหาวิชามีลักษณะส่งเสริมการปฏิบัติ ตนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและใน ฐานะพลเมืองดีของชาติ					() 38
<u>ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธ-</u>					
<u>ศาสนา</u>					
1. การสอนแบบบรรยายและ เปิดโอกาส					

ข้อความ	ระดับความคิด เห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
	4	3	2	1	
ให้นักเรียนซักถามและอภิปรายความคิด เห็นยังจำเป็นต่อการเรียนการสอนวิชา พระพุทธศาสนา					() 39
2. การสอนด้วยการสาธิตทำให้นักเรียน สามารถปฏิบัติตนในฐานะพุทธศาสนิกชน ได้อย่างถูกต้อง.....					() 40
3. การสอนโดยการอภิปรายและให้โอกาส แสดงความคิดเห็นจะทำให้นักเรียน เข้าใจความหมายของธรรมแต่ละข้อได้ดีขึ้น.....					() 41
4. การสอนโดยการเปรียบเทียบ อุปมาอุปมัย เป็นวิธีการที่ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ เป็นนามธรรม					() 42
5. การสอนโดยครูตั้งคำถามให้นักเรียน ...ตอบแสดงความคิดเห็นช่วยให้นักเรียน สนใจเรียนและไม่เบื่อหน่ายการเรียน.....					() 43
6. การสร้างสถานการณ์จำลอง และบทบาท สมมติ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำ ให้นักเรียนเข้าใจธรรมะได้ดีขึ้น.....					() 44
7. ในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาถ้าครูยก ตัวอย่างประกอบคำอธิบายให้ชัดเจนจะ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องที่เรียนดีขึ้น					() 45

ข้อความ	ระดับความคิด เห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	4	3	2	1	
8. การฝึกสมาธิมีความสำคัญต่อการเรียน การสอนวิชาพระพุทธศาสนา					() 46
9. การท่องจำเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมะจำเป็น ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา					() 47
10. การเชิญวิทยากรมาบรรยายเป็นครั้งคราว ทำให้การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา น่าสนใจ					() 48
11. การนิมนต์พระภิกษุมาสอนช่วยให้นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมเพิ่มขึ้น					() 49
12. การใช้นิทานชาดก นิทาน หรือ เหตุการณ์ ปัจจุบันที่น่าสนใจช่วยให้นักเรียนสามารถ ประยุกต์เรื่องราวทางพระพุทธศาสนา กับชีวิตประจำวันได้ดีกว่าการฟังคำ บรรยายจากครู เพียงอย่างเดียว					() 50
13. การสัมภาษณ์ผู้รู้ทางพุทธศาสนามีประโยชน์ มากเพราะทำให้นักเรียนได้ความรู้ กว้างขวางแจ่มแจ้งและได้ฝึกวิธีการ สัมภาษณ์ด้วย					() 51
14. การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ทำให้นักเรียนสนใจและมีทัศนคติที่ดีต่อ ครูและวิชาพระพุทธศาสนา					() 52

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง 4	เห็นด้วย 3	ไม่เห็นด้วย 2	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง 1	
15. การเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ในวันสำคัญทางพุทธศาสนาเป็นครั้งคราว เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่นำไปปฏิบัติ.....					() 53
16. การทำสมุดภาพ การจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับ วิชาพระพุทธศาสนาส่งเสริมให้นักเรียน สนใจเรียนมากขึ้น					() 54
17. การสนทนาธรรมกับวิทยากร เป็นกิจกรรม การเรียนการสอนที่ควรจัดเพื่อกระตุ้น ให้นักเรียนฝึกหัดคิดและแสดงความคิด เห็น					() 55
18. การค้นคว้าทำรายงานมีความจำเป็นต่อ การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา เพราะ เป็นการฝึกทักษะและนิสัยใน การอ่าน การเขียน					() 56
19. การไปทัศนศึกษานอกสถานที่ทำให้นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องที่เรียนได้ดี และ เกิดความต้องการที่จะอนุรักษ์ พระพุทธศาสนา					() 57
20. การฝึกปฏิบัติในห้องเรียนหรือห้อง จริยธรรมให้นักเรียนเข้าใจเรื่อง ที่เรียนได้ดีขึ้น					() 58

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	4	3	2	1	
ด้านสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา					
1. วัสดุสิ่งพิมพ์					
1.1 หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ					
เสนอเนื้อหาไม่เหมาะสม.....					() 59
1.2 หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ					
ยกตัวอย่างให้เข้าใจธรรมะแต่ละข้อ					
ไม่ชัดเจน.....					() 60
1.3 หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ					
เสนอเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกัน.....					() 61
1.4 รูปเล่มของหนังสือเรียนและหนังสืออ่าน					
ประกอบขาดความเข้าใจให้ชวนอ่าน.....					() 62
1.5 รูปภาพในหนังสือเรียนและหนังสืออ่าน					
ประกอบมีขนาดไม่เหมาะสม.....					() 63
1.6 หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ					
เสนอเนื้อหาที่ไม่ทันสมัย.....					() 64
1.7 หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ					
มีภาษาธรรมะยากไม่เหมาะสมกับ					
วัยของนักเรียน.....					() 65
2. โสตทัศนูปกรณ์					
2.1 รูปภาพ ภาพนิทานชาดก ช่วยให้นักเรียน					
เข้าใจเรื่องที่เป็นนามธรรมดีขึ้น.....					() 66

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				สำหรับ วิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	4	3	2	1	
2.2 แผนภูมิต่าง ๆ เช่น แผนภูมิแสดง ญาติวงศ์ของพระพุทธเจ้า ทำใ้ นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น					() 67
2.3 นักเรียนจะสนใจบทเรียนดีขึ้นถ้าครู นำภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป มาประกอบการเรียนการสอนวิชา พระพุทธศาสนา					() 68
2.4 แผ่นภาพโปร่งใสทำให้นักเรียนสนใจ เรียนมากยิ่งขึ้น					() 69
2.5 เทปบรรยายธรรมะ เป็นสื่อการเรียน การสอนที่นักเรียนสามารถนำมา ประกอบการเรียนการสอนได้					() 70
2.6 รายการโทรทัศน์เกี่ยวกับพระพุทธ ศาสนาช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา วิชาพระพุทธศาสนาและทำให้นักเรียน สนใจเรียน					() 71
2.7 บทเรียนโปรแกรม บทเรียนสำเร็จรูป ช่วยให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้					() 72
13. <u>แหล่งวิทยาการหรือสิ่งแวดล้อมชุมชน</u>					
13.1 พระภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา จัด เป็นบุคคล ที่สามารถให้ความรู้ความ เข้าใจในวิชา พระพุทธศาสนาแก่นักเรียนได้ดี					() 73

ข้อความ	ระดับความคิด เห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	4	3	2	1	
3.2. ห้องสมุดโรงเรียนควรจัดหนังสือและ เอกสารเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเพื่อ ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม อย่างเพียงพอ					() 74
3.3. ห้องจริยธรรมส่งเสริมให้นักเรียนมี ความรู้ความเข้าใจ เนื้อหาวิชาและ ภาษาธรรมะได้ดีขึ้น					() 75
3.4. วัด โบสถ์ ศาลาการเปรียญ จัดเป็น สถานที่ที่นักเรียนสามารถเรียนภาค ปฏิบัติ เช่น การฝึกสมาธิ การ ประกอบพิธีทางศาสนาได้ดีขึ้น					() 76
3.5. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนนักเรียน สามารถนำมาอภิปราย วิเคราะห์ ประกอบการเรียนการสอนได้ดีกว่า ตัวอย่างที่มีอยู่ในหนังสือ					() 77
<u>ด้านการวัดผลและประเมินผลวิชา -</u>					ข้อที่ 2 1-3
<u>พระพุทธศาสนา</u>					
1. ครูควรแจ้งจุดประสงค์ของการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจน					() 4
2. การวัดผลวิชาพระพุทธศาสนาควรทำการ ทดสอบย่อย เมื่อจบบทเรียนแต่ละบท					() 5

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	4	3	2	1	
3. การวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธ- ศาสนา ควรวัดความรู้ความเข้าใจ ด้วยการทดสอบทั้งข้อสอบอัตนัยและปรนัย					() 6
4. การวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชา พระพุทธศาสนาควรใช้วิธีการสังเกตและ บันทึกพฤติกรรมนักเรียนระหว่างปฏิบัติ ควบคุมการสอบข้อเขียน					() 7
5. การวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธ- ศาสนาต้อง เน้นการปฏิบัติ					() 8
6. การวัดผลและประเมินวิชาพระพุทธ- ศาสนาต้องวัดผลและประเมินผลทาง ด้านคุณธรรมและจริยธรรมของนัก เรียน ด้วย					() 9
7. นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการวัดผลและ ประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนาของตนเอง และของเพื่อนร่วมกับครูผู้สอน					() 10
8. การสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเพื่อน ๆ ของ นักเรียน เป็นวิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนวิชานี้ได้วิธีหนึ่ง					() 11
9. การวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธ- ศาสนาต้อง เน้นการปฏิบัติมากกว่าด้าน เนื้อหาความรู้					() 12

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	4	3	2	1	
10. การวัดผลการเรียนวิชานี้ควรประเมินผล จากการสอบระหว่างภาคกับการสอบ ปลายภาค					() 13
11. ครูควรแจ้งผลการวัดผลและประเมินผล การเรียนวิชาพระพุทธศาสนาให้นักเรียน ทราบทุกครั้ง					() 14
12. ครูและผู้ปกครองควรร่วมมือในการติดตาม ผลการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของ นักเรียน					() 15

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ด้านจุดประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนา

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านเนื้อหาวิชา

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการวัดผลและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

(นายกิตติศักดิ์ รัตนจันทร์)

บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

ตัวอย่างการคิดคำนวณ

ตัวอย่างการคำนวณค่าร้อยละ

$$\begin{aligned}
 \text{ร้อยละ} &= \frac{\text{จำนวนผู้ตอบ}}{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}} \times 100 \\
 &= \frac{129}{272} \times 100 \\
 &= 47.43
 \end{aligned}$$

ตัวอย่างการคำนวณค่ามัธยฐาน เลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S_x)

$$\begin{aligned}
 \bar{X} &= \frac{\sum fx}{n} \\
 \sum fx & \text{ แทนผลรวมของความถี่ที่คูณกับคะแนน} \\
 &= (4 \times 115) + (3 \times 376) + (2 \times 51) + (1 \times 3) \\
 &= 1693 \\
 n & \text{ แทนจำนวนผู้ตอบคือ 545} \\
 \bar{X} &= \frac{1693}{545} \\
 &= 3.1064 \\
 & \text{ตัวอย่างการคำนวณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \\
 S_x &= \sqrt{\frac{\sum fx^2 - (\sum fx)^2/n}{n-1}} \\
 \sum fx^2 & \text{ แทนผลรวมของความถี่ที่คูณคะแนนยกกำลังสอง} \\
 &= (4^2 \times 115) + (3^2 \times 376) + (2^2 \times 51) + (1^2 \times 3) = 5431 \\
 \sum fx & \text{ แทนผลรวมของความถี่ที่คูณคะแนน คือ 1693} \\
 n & \text{ แทนจำนวนผู้ตอบ คือ 545} \\
 S_x &= \sqrt{\frac{5431 - (1693)^2/545}{544}} \\
 &= \sqrt{0.3159} \\
 &= 0.562
 \end{aligned}$$

ตัวอย่างการคำนวณค่าที่ (t) ของคะแนนผู้ตอบแบบสอบถามที่เรียน

แผนการเรียนวิทยาศาสตร์และแผนการเรียนสังคมศึกษา

1. ตั้งสมมติฐาน H_0 : $\mu_1 = \mu_2$

H_1 : $\mu_1 \neq \mu_2$

2. $\alpha = 0.05$ $df = (n_1 + n_2 - 2)$

3. อัตราส่วนวิกฤต $t_{\alpha} = (n_1 + n_2 - 2) = t_{0.05, \alpha} = 1.96$

4. ค่ารวมค่าที่จาก $t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1+n_2-2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$

$$= \frac{3.1434 - 4.0696}{\sqrt{\frac{271(0.5679)^2 + 272(0.5547)^2}{272+273-2} \left(\frac{1}{272} + \frac{1}{273}\right)}}$$

$$= \frac{0.0738}{0.047}$$

$$= 1.5702$$

5. ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 $df =$ ค่า t ในตารางเป็น 1.96 แต่ค่า
ซึ่งคำนวณได้คือ 1.5702 มีค่าน้อยกว่า 1.96 ดังนั้นผลต่างระหว่างมีขัณมเลขคณิต
ของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ประวัติผู้เขียน

นายกิตติศักดิ์ รัตนจันทร์ เกิดเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2499 ตำบลในเมือง
อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จบการศึกษาระดับการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ. 2525 เข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา สาขาการสอนสังคมศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2528 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียน
พิมายวิทยา อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

